

Bản án số: 18/2023/DS-ST

Ngày 26/6/2023

V/v Chỉ định người giám hộ đối với
người mất năng lực hành vi dân sự

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ MH - TỈNH HƯNG YÊN

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lê Quốc Huy

Các Hội Thẩm nhân dân:

1. Ông Nguyễn Xuân Khải

2. Ông Phan Xuân Hùng

- Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên tòa: Ông Lê Tiến Đạt – Thư ký Tòa án nhân dân thị xã MH, tỉnh Hưng Yên.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã MH, tỉnh Hưng Yên tham gia phiên tòa: Bà Phạm Thị Yên - Kiểm sát viên

Ngày 26 tháng 6 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã MH, tỉnh Hưng Yên xét xử sơ thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số 22/2023/TLST – DS ngày 09/5/2023 về việc "Chỉ định người giám hộ đối với người mất năng lực hành vi dân sự".

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 07/2023/QĐXXST-DS ngày 29/5/2023, Quyết định hoãn phiên tòa số 03/2023/QĐST-DS ngày 14/6/2023 giữa các đương sự:

1. *Nguyên đơn:* Bà Nguyễn Thị H1, sinh năm 1959; Trú tại: Tổ dân phố L, phường N, thị xã MH, tỉnh Hưng Yên (có đơn xin vắng mặt).

Người có quyền, lợi ích hợp pháp được bảo vệ: Ông Nguyễn Đức T, sinh năm 1962; Trú tại: Tổ dân phố C, phường B, thị xã MH, tỉnh Hưng Yên. Bị Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự, theo Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 23/2022/QĐST-VDS ngày 16/08/2022 của Tòa án nhân thị xã MH, tỉnh Hưng Yên.

2. *Bị đơn:* Ông Nguyễn Đức Th, sinh năm 1969; trú tại: Tổ dân phố C, phường B, thị xã MH, tỉnh Hưng Yên (vắng mặt).

3. *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan (đứng về phía nguyên đơn):*

+ Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1956; trú tại: Thôn Ngọc Tỉnh, xã Ngọc Long, huyện Yên Mỹ, tỉnh Hưng Yên (có đơn xin vắng mặt).

+ Bà Nguyễn Thị H2, sinh năm 1975; trú tại: Tổ dân phố Cộng Hòa, phường B, thị xã MH, tỉnh Hưng Yên (có đơn xin vắng mặt).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo nội dung đơn khởi kiện, lời khai của nguyên đơn bà Nguyễn Thị H1 và lời khai của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đứng về phía nguyên đơn gồm bà Nguyễn Thị L và bà Nguyễn Thị H2 thể hiện:

Ông Nguyễn Đức T có 04 anh chị em ruột là bà Nguyễn Thị H1, bà Nguyễn Thị L, ông Nguyễn Đức Th và ông Nguyễn Đức Thúy. Ông T bị mất năng lực hành vi dân sự từ nhỏ. Sau khi bố mẹ qua đời, ông T được vợ chồng em trai là ông Nguyễn Đức Thúy và bà Nguyễn Thị H2 chăm sóc, nuôi dưỡng đến nay đã gần 14 năm. Ông Thúy đã chết năm 2021 nên hiện tại ông T được em dâu là bà Nguyễn Thị H2 nuôi dưỡng, chăm sóc.

Ngày 16/08/2022, Tòa án nhân dân thị xã MH, tỉnh Hưng Yên đã ra Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 23/2022/QDST-VDS, tuyên bố ông Nguyễn Đức T mất năng lực hành vi dân sự.

Để thực hiện quyền đại diện cho ông T trong các giao dịch dân sự, quản lý tài sản và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho ông T, bà H1 làm đơn đề nghị Ủy ban nhân dân phường B, thị xã MH cử người giám hộ cho ông T nhưng em trai bà là ông Nguyễn Đức Th không hợp tác, không đến trụ sở Ủy ban nhân dân phường B để làm thủ tục cử người giám hộ cho ông T. Do vậy, bà H1 khởi kiện yêu cầu Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị H2 là người giám hộ cho ông T theo quy định tại Điều 54 của Bộ luật dân sự. Đồng thời, bà H1, bà L, bà H2 cũng đề nghị Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị H1 là người giám sát việc giám hộ theo quy định tại Điều 51 của Bộ luật dân sự.

Bà Nguyễn Thị H2 nhất trí yêu cầu của bà Nguyễn Thị H1 đề nghị Tòa án chỉ định bà làm người giám hộ cho ông Nguyễn Đức T và chỉ định bà H1 là người giám sát việc giám hộ theo quy định.

Quá trình giải quyết, ông Nguyễn Đức Th đã được Tòa án triệu tập hợp lệ nhiều lần nhưng đều vắng mặt mà không có lý do. Tòa án đã cử cán bộ đến tận nhà để ghi lời khai, ý kiến của ông Th về các nội dung liên quan. Ông Th xác nhận các nội dung thông tin như nguyên đơn cung cấp là đúng và không có ý kiến gì về việc chỉ định bà Nguyễn Thị H2 làm người giám hộ cho ông Nguyễn Đức T và chỉ định bà H1 là người giám sát việc giám hộ nhưng ông Th đều không ký vào các biên bản làm việc, biên bản ghi lời khai.

Tại phiên tòa: Nguyên đơn là bà Nguyễn Thị H1, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đứng về phía nguyên đơn là bà Nguyễn Thị L, Nguyễn Thị H2 có đơn

xin giải quyết, xét xử vắng mặt. Bị đơn ông Nguyễn Đức Th đã được Tòa án triệu tập họp lệ để đến tham gia phiên tòa lần thứ hai nhưng vẫn vắng mặt không có lý do. Căn cứ điểm b khoản 2 Điều 227; Điều 228 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành xét xử vụ án vắng mặt các đương sự. Thủ tục xét xử vắng mặt các đương sự thực hiện theo quy định tại Điều 238 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã MH, tỉnh Hưng Yên phát biểu quan điểm về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Hội đồng xét xử và Thư ký trong quá trình giải quyết vụ án đã thực hiện đúng, đầy đủ các quy định của pháp luật tố tụng. Người tham gia tố tụng về phía nguyên đơn, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã chấp hành đầy đủ các quyền và nghĩa vụ tố tụng của mình. Về đường lối giải quyết vụ án, đại diện Viện kiểm sát đề nghị Hội đồng xét xử áp dụng: Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 51, Điều 53, Điều 54 Bộ luật dân sự; Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn: Chỉ định bà Nguyễn Thị H2 làm người giám hộ cho ông Nguyễn Đức T bị mất năng lực hành vi dân sự; chỉ định bà Nguyễn Thị H1 là người giám sát việc giám hộ. Miễn án phí dân sự sơ thẩm cho bà Nguyễn Thị H1.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về thủ tục tố tụng: Bà Nguyễn Thị H1 có đơn khởi kiện yêu cầu Tòa án chỉ định người giám hộ và giám sát việc giám hộ cho người bị mất năng lực hành vi dân sự là ông Nguyễn Đức T hiện đang cư trú tại Tổ dân phố Cộng Hòa, phường B, thị xã MH. Bị đơn ông Nguyễn Đức Th hiện cũng đang cư trú tại địa chỉ nêu trên. Vì vậy, đây là vụ án tranh chấp về chỉ định người giám hộ đối với người mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã MH, tỉnh Hưng Yên theo quy định tại khoản 1 Điều 54 Bộ luật dân sự; khoản 14 Điều 26, điểm a khoản 3 Điều 35; điểm a khoản 1 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Ông Nguyễn Đức T bị Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 23/2022/QDST-VDS ngày 16/08/2022 của Tòa án nhân dân thị xã MH, tỉnh Hưng Yên. Bố mẹ ông T đều đã chết và bản thân ông không có vợ, con. Vì vậy, ông T không có người giám hộ đương nhiên theo quy định tại Điều 53 của Bộ luật dân sự, mà thuộc trường hợp được chỉ định người giám hộ theo Điều 54 của Bộ luật dân sự.

[3] Từ sau khi bố mẹ chết, ông T đều ở cùng với vợ chồng người em trai là ông Nguyễn Đức Thúy (đã chết năm 2021) và vợ là bà Nguyễn Thị H2. tại Tổ dân phố Cộng Hòa, phường B, thị xã MH, tỉnh Hưng Yên đến nay đã 14 năm. Nay nguyên đơn yêu cầu Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị H2 là em dâu làm người giám hộ cho ông T và chỉ định bà Nguyễn Thị H1 (chị cả) giám sát việc

giám hộ. Các anh chị em ruột cơ bản đồng tình với ý kiến của bà H1, duy chỉ có ông Nguyễn Đức Th không bày tỏ ý kiến gì và cũng không có ý kiến phản đối về yêu cầu của nguyên đơn.

[4] Bà Nguyễn Thị H2 là em dâu của người được giám hộ nhưng đã trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc cho ông T từ nhiều năm nay. Bà H2 có đầy đủ các điều kiện để làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 của Bộ luật dân sự và tự nguyện nhận nuôi dưỡng, giám hộ cho ông T. Do đó, cần chấp nhận yêu cầu của nguyên đơn, cử bà Nguyễn Thị H2 làm người giám hộ cho ông Nguyễn Đức T.

Bà Nguyễn Thị H2 thực hiện các quyền của người giám hộ theo quy định tại Điều 58, 59 của Bộ luật dân sự và các quy định pháp luật có liên quan.

[5] Bà Nguyễn Thị H1 là chị ruột của ông Nguyễn Đức T tự nguyện nhận là người giám sát việc giám hộ cho ông T. Bà H1 có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, có điều kiện cần thiết để thực hiện giám sát việc giám hộ theo quy định của Điều 51 Bộ luật dân sự. Do đó, cần chấp nhận yêu cầu của nguyên đơn, cử bà Nguyễn Thị H1 là người giám sát việc giám hộ cho ông Nguyễn Đức T.

Bà Nguyễn Thị H1 thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám sát việc giám hộ theo quy định của Điều 51 Bộ luật dân sự.

Trường hợp giám sát việc giám hộ liên quan đến quản lý tài sản của người được giám hộ thì người giám sát phải đăng ký tại Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cư trú của người được giám hộ.

[6] Về án phí: Bà Nguyễn Thị H1 là người cao tuổi và có đơn xin miễn nộp tạm ứng án phí và án phí nên thuộc trường hợp được miễn án phí theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 14 Điều 26, điểm a khoản 3 Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39, **điểm b khoản 1 Điều 227, Điều 228, Điều 238** của Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 51, Điều 53, Điều 54 Bộ luật dân sự;

Tuyên xử:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Chỉ định bà Nguyễn Thị H2 làm người giám hộ cho ông Nguyễn Đức T, sinh năm 1962 (cư trú tại: Tổ dân phố C, phường B, thị xã MH, tỉnh Hưng Yên) bị mất năng lực hành vi dân sự.

Chỉ định bà Nguyễn Thị H1 là người giám sát việc giám hộ.

Người giám hộ, Người giám sát việc giám hộ thực hiện quyền, nghĩa vụ của mình theo quy định của Bộ luật dân sự và các văn bản pháp luật khác có liên quan.

2. Về án phí: Miễn cho bà Nguyễn Thị H1 án phí sơ thẩm dân sự.

3. Quyền kháng cáo: Nguyên đơn, bị đơn, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày, tính từ ngày bản án được tổng đạt hoặc niêm yết hợp lệ theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- Phòng KTNV &THAHS-TAND tỉnh Hưng Yên;
- VKSND thị xã MH;
- Dương sự;
- UBND phường B;
- Lưu HS vụ án.

**T/M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa**

Lê Quốc Huy